



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. Daniel Van Hengel Predikant Der
ghenoemde-Ghereformeerde tot Vytrecht, Opgheweghen
In Syn Eyghen VVeeg-Schale Ende Bevonden Te Licht Te
Syn**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1677

IV. Artykel. Van de Misse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71577)

een plaetse alleen konnen aentwijfen / daer ghesepdt wordt dat Christus een teeken, ofte figure van sijn lichaem ghegeven heeft?

XVIII. Sout ghy upt de Schriftuere wel konnen bewijfen dat Christus segghende *Ioan. 6. mijnne woorden sijn gheest ende leven*, daer dooz verstaet een puer gheestelijck eten, ghelijck gy seght in ulwen Afkeer pag. 37?

IV. ARTYKEL.

Van de Misse.

I. VRAGE. **V**An wat exceptien spreekt ghy in de 2. Antw. pag. 38. als ghy seght: P. Hazart op de plaetsen *Heb. 7. 27. ende 9. 25. 26. 27. 28.* excipieerde dat die plaetsen syken van die bloedighe offerhande die Christus heeft opgeoffert aen t'krupp? wat verstaet ghy hier dooz excipieren? verstaet ghy daer dooz dat ick dese ulve consequentie in den Afkeer pag. 38. De Schriftuere seght dat Christus sijn selven maer eens heeft gheoffert, te weten aen t'krupp. Ergo hy en wordt niet daghelijck in de Misse geoffert, geloochent hebbe? is dit by u excipieren? ofte is dit affirmeren dat'er vele onbloedige offerhanden sijn? Hoe bereyscht ghy dan van my bewijs/ van t'gene dat ghy self moet bewijfen? want ick segghe dat ulve consequentie niet en deught/ dat is/ dat ghy upt de plaetsen Pauli niet wel en besupt dat Christus niet daghelijck in de Misse gheoffert en wort: Dese slot-reden loochene ick/ maecht se dan goet.

II. **E**r ghy Bellarminus in de 2. Antw. pag. 39. soodeerd spreken: Alle dingen die inde Schriftuere offerhanden ghenoomt worden moeten noodtsakelijck ghedestruert worden, moest ghy niet te bozen ghelesen hebben het gene hy boozder seght *lib. 1. de missa Cap. 25. §. Ad aliud argumentum?* hoorz wat hy daer seght: Het sacrificie der Misse, seght hy/ is een waerachtigh sacrificie

crificie, ende nochtans en vereyscht gheene waerachtighe doodinghe vande Hostie: want de doodinghe wort alleen vereyscht in t' offeren van eene sake die leeft, ende in forme van eene levende saeke gheoffert wort, als, by exempel, gheoffert worden Lammers, Calvers, voghels, en dierghelijcke, welckers destructie betaet in de doot: Maer als de forme van't sacrificie van eene zielloose saeck is, by exempel, van broot, wijn, wierooch, en dierghelijcke, men can daer toe gheene doodinghe vereyschen, maer alleen eene consumptie de welke past op die saeke. In de Misse dan wort Christus wel gheoffert die eene levende saeck is, ende wort gheoffert in forme van eene levende saeke soo veel als de representatie aengaet, hier toe en wort niet anders vereyscht als eene representerende doot, ende niet de doot selve: Maer voor soo veel als het een reël, ende eyghentlijk ghenoeemt sacrificie is, het wort gheoffert in forme van broot ende wijn volgens de wydinghe van Melchisedech, oversulcx het wort gheoffert in forme van eene zielloose saeke: Daerom segghen wy in den Canon nae de Consecratie: Wy offeren het broodt van't eeuwich leven, ende den Kelck van d'euwiche saligheyt. De consumptie dan van dit sacrificie en moet gheen dooden, maer eten sijn. **Wat seght ghy hier van? bestaet dit / oft niet? soo niet? wederleght het: Soo sae? hoe bestaet dan dese uwe consequentie in den Af keer pap. 38. Christus en can niet meer lijden noch sterven, Ergo hy en can niet meer gheoffert worden?**

III. Sout ghy ny npt de woorden van *Gen. 14. 18.* wel konnen bewyssen dat Melchisedech broodt ende wijn booztgebracht heeft om de Krijghsknechten van Abraham te spijzen ende te laven, soo ghy seght in de 2. Antw. pag. 43. waer staet dat?

IV. Als de *Schryfture* daer seght: Melchisedech heeft broot ende wijn voortgebracht, WANT hy was Priester des alder-hooghsten Godts, ghelijck hem Paulus oock noemt *Heb. 7. 1.* wort hier niet ghegeven ratio formalis waerom dat hy broodt ende wijn booztbracht/ te weten/ om te offeren? WANT hy was Priester: seght ghy dat neen? wort dan dat woort?

woozdeken WANT niet altyt ghebruyekt om reden te gheben van het woozgaende?

V. Doozders / alhoewel ghyleden in uwen Bybel / in de plaetse van het woozdeken WANT, hebt ghestelt het woozdeken ENDE, moet'ghe eidentwel niet bekennen dat het woozdeken ENDE meermael in de Schyfture / volghens d'Hebreeuwſche manier van ſpreken / beteeckent WANT, ſoo als ick toone in mijne Bedenckingen pag. 50. vervolghens dat u het woozdeken ENDE niet en kan baeten om te bewyſen dat Melchisedech broodt ende wijn niet woozgebruyekt heeft om te offeren?

VI. Wat ſeght ghy van mijn bewijs t'welck ick u woozſtelle in de Bedenckingen pag. 49. om te roonen dat dit woozdeken Voortbrenghen, in den Hebreeuwſchen text uptghebruyekt wort dooz het woozdeken Hoti: ſtaet'er niet ſoo in dien text? moet ghy niet bekennen dat Hoti te ſeggghen is Offeren *Iudic. 6. 18.* Ende als hier van de oudiſte ende gheleerſte Ioodsche Rabbynen / die ick u woozſtelle / dit ſoo verſtaen hebben van Melchisedech, moet gy niet zepl ſtrijcken en aen de Schyftuere / ende aen haer / of meynt gy dat ge den eygendom van d'Hebreeuwſche tale beter verſtaet als die Rabbynen? moet hare autoriteyt niet gaen dooz de uwe / aengheſten dat'ghe upt de Schyfture niet bewyſen en konnt dat dooz het woozdeken Voortbrenghen, niet en moet verſtaen worden Offeren?

VII. Meynt ghy dat dese uwe conſequentie goet is in de 1. Antw. pag. 46. ende in de tweede pag. 43. In t'levenſte Capittel tot de Hebreeuwen en ſpreecke Paulus van geen ſacrificie dat Christus soude ghedaen hebben nae de Ordeninge van Melchisedech, Ergo hy en heeft ſoo gheen ſacrificie ghedaen? meynt ghy dat dit wel volghet? wat ſeght ghy dan van dese conſequentie die ick darr tegen ſtelle. Gheene van de Apoſtelen noch Ewangeliſten / daect ſy handelen van de inſtellinge des H. Sacraments en ſpreken noch van Teecken, noch van Figure des lichaems / Ergo Christus en heeft gheen Teecken noch Figure ſyns

Mijn Lichaem ghegeven? volge dit wel? seght ghy dat neen? soo en volght het utwe oock niet: want de forme van mijn consequentie is in alles ghelijck aen de utwe / sae noch beter.

VIII. **Wat seght ghy op dese volghende argumenten? 1. Paulus Hebr. 8. 3. seght dat alle Priester nootsakelijck yet moet hebben dat hy offere: Maer hy seght Hebr. 5. 6. dat Christus een Priester is nae de Ordeninghe van Melchisedech: Ergo / volgens de twee voorgaende positten Pauli, Christus moest nootsakelijck yet hebben dat hy sou offeren nae de Ordeninghe van Melchisedech? volght dit / oft niet?**

2. Paulus Hebr. 7. 11. seght dat Christus gheen Priester meer en is nae de Ordeninghe van Aaron, maer dat hy een Priester blijft nae de Ordeninghe van Melchisedech: Maer hy seght Hebr. 9. 26. dat Christus gheen bloedighe sacrificien meer en moet doen ghelijck Aaron, als wesende geen Priester meer naet de Ordeninghe van Aaron: Ergo / volgens die twee positten Pauli, Christus moest een sacrifice ghelijck Melchisedech doen / als blijvende een Priester nae de Ordeninghe van Melchisedech? sout gy wel kunnen toonen dat dit niet en volght?

3. Paulus Hebr. 7. 15. seght dat Christus oock een Priester is nae de ghelijckenisse van Melchisedech: Ergo hy en moest het selbe sacrifice in substantie niet doen dat Melchisedech hadde ghedaen / maer alleenelijck nae de ghelijckenisse: wat saute is hier in dese slot-reden.

Wu is de vraghe of dese consequentie niet en bestaet? het ghene dat Christus in't leste Abontmael dede als hy broodt ende wijn nam / segghende: Dit is mijn Lichaem 't welck voor ul. ghegeven wordt. Dit is mijn bloedt 't welck voor ul. vergoten wort tot vergiffenisse der sonden, niet en was nae de ghelijckenisse van't ghene Melchisedech hadde ghedaen: Ergo 't ghene Christus in't leste Abontmael dede / was dat sacrifice dat hy moest doen nae de ghelijckenisse, ende Ordeninghe van Melchisedech?

Volght

Volght dit niet wel uyt alle mijne boozgaende argumenten / ende de eyghen positien vanden H. Paulus: seght ghy dat neen? toont my de faute van het ghevolgh/niet met praeten/ 't welck een teecken van verlegghentheyt is / maer met te antwoorden in forma. Want wat kander bespottelijker sijn / dan het ghene ghy in de 2. Antw. pag. 43. seght / Daer de Schrifure van swijght en konnen wy niet sekens van segghen, ende met die te swijghen, dat houden wy voor eene gheleerde onwetenthey: kander/bzaegh ick noch eens / yet bespottelijker verdacht worden? Siet ghy niet wat dat hier uyt moet volghen/te weten dit: De Schrifure/daerse meest sou moeten spreken van een Teecken, ofte Figure des Utschaems Christi in 't Abontmael/dat is / op die plaetsen daerse van de instellinghe des Abontmaels handelt / en spreekt niet een enkel woordt van Teecken, oft Figure: Ergo de gherefozmeerde en konnen daer niet sekens van segghen / ende moeten 't houden booz eene gheleerde onwetentheydt met de Schrifure te swijghen. Wat dunckt u van dese consequentie? meynt ghy dat sy soo wel niet en bestaet als de uwe? soo moet gy my dan toonen dat eenigen Apostel ofte Evangelist/daer sy handelen van de instellinghe des H. Sacraments / uytdruckelijcker spreekt van Teecken ofte Figure, als Paulus van 't sacrificie Christi in den brief tot de Hebreewen, daer hy seght dat Christus een Priester is nae de ordeninghe van Melchisedech. Siet ghy wel / D. Daniel, dat het hier niet gheen enkel praeten of segghen te doen is / maer met bestandighe antwoorden / ende wederlegghinghe van mijne argumenten.

IX. Bzaegh ick noch eens / of ick niet wel bewesen en hebbe / in de bedenckingen pag. 54 55. &c. dat alle die andere ghelijckenissen die Paulus stelt tusschen Christum ende Melchisedech, als te weten / van sijne Genealogie, Zeghenen &c. het Priesterdom selfs niet en racken? gaen mijne bewijssen vast / ofte niet? soo niet? toont het met de selbe te weder.

der.

berleggen: Soo jaer? soo stelt dan Paulus het Dries-
sterdom Christi nae de ghelijkenisse van Melchise-
dech in wat anders als in die ghelijkenissen / die
het Driesterdom gheensins en raeken: Hier den
ontwerenden te spelen en is niet anders als seg-
ghen dat ghy niet en kont antwoorden.

X. Vraaghe noch eens/ghelijck ick doe in de be-
denckingen pag. 37. Is de herhalinge van d'offer-
hande aen't kruys niet noodich in't Abontmael/
waer toe dient dan de herhalinge van den Doop:
dit vraaghe ick om dat gy hier op in de 2. Antw. niet
anders gheseyt en hebt / als ick referere my op't
ghene ick geantwoort hebbe in de weeghschale pag.
46. 47. Wat hebt ghy daer anders gheantwoort/
als / den Doop en wort by de Ghereformeerde niet her-
haelt aen de ghene die eens gedoopt sijn? heb ick u niet
geseyt dat dit onse questie niet en was? maer van
de herhalinge des Doops aen elck kind in't be-
sonder dat niet ghedoopt en is /ghelijck'er questie
was van de herhalinge des Abontmaels aen el-
ken gheloobighen?

XI. Indien alle de gheloobighen soo volmaeckt
ende hepligh sijn door de offerhande des kruys /
waer toe dient dan den Doop en het Abontmael?

XII. Heeft Christus ons allegaer soo volmaeckt
ende geheplicht door de offerhande des kruys dat
wy gheene sonden meer en hebben? hoe seght dan
den H. Joannes *Epist. 1. cap. 1. v. 7. 8.* Het Bloet Christi
suyvert ons van alle sonden, ende nochtans / de waer-
heyt en is in ons niet, ist dat wy segghen dat wy gheene
sonden en hebben? soue ghy my wel konnen seggen
hoe dat dit saemen staet? ende of hier upt niet en
bolghet dat'er eenighe middelen moeten sijn door
de welcke wy gesuybert worden van sonden door
het appliceren vande vruchten des kruys? Waer-
om en kan dit niet geschieden door de herhalinge
vande offerhande des kruys / soo wel als door
den Doop / belijdenisse der sonden &c. Wat doet'er
dat toe dat die andere middelen *aliterius generis sijn*?
ghelijck ghy seght in de 2. Antw. pag. 46.

XIII. Als

XIII. Als ghy affirmeert dat die andere misde-
len niet meritoire, noch satisfactoire en sijn/ kost ghy
niet dencken dat ick dit soude loochenen & oft Iker
ghy u misschien voozstaen dat dit alreede van u
soo gheprobeert was dat pedet een dit u moest
toestemmen sonder mijne teghen-bewijssen eens
aen te sien?

XIV. Mengaende nu dit argument: De offerhande
Jesu CHRISTI is van eene oneyndelijke waerderinghe:
Maer de Missie is de offerhande Jesu Christi: Ergo de Mis-
sie is van eene oneyndelijke waerderinghe. Hier teghen
stelle ick dit argument: De offerhande Jesu Christi
Was eene bloedighe offerhande: Maer de Missie is de of-
ferhande Jesu Christi: Ergo de Missie is eene bloedighe of-
ferhande: ghelijck dit niet en volghet/ soo en volghet
ooch het ander niet: waerom? om dat wy noyt
gheleert en hebben dat de Missie in alle d'omstan-
digheden / arithmetice ghenomen / de selve is met
d'offerhande Jesu Christi aen't kruys / soo als het
klaer blijkt wanneer wy leeren dat de Missie ee-
ne onbloedighe offerhande is/ daer nochtans d'of-
ferhande Christi bloedich was: Alsoo en volghet het
ooch niet dat se van eene oneyndelijke waerbe-
ringhe moet sijn / om dat Christi offerhande soo
was: Daerom en heb ick noyt toeghestaen dat de
Missie van eene oneyndelijke waerderinghe is /
maer de sache in't midden ghelaten / u alleenlijck
aentwijssende hoe dat gy uw argument moest soz-
meren om te bewijssen dat gy vooz hadt: Nu segge
ick met het gemeen geboelen der Theologanten/
dat de valeur vande Missie eyndich is: Wilt gy nu hier
uyt beslogten / Ergo ten is de selve offerhande
niet die van Christus niet? *Nego consequentiam.* wy sal-
len hooren hoe ghy die consequentie sult goet
maeken.

XV. Sout ghy my in een van beyde mijn schys-
ten wel konnen aentwijssen waer dat ick absoluyt
affirmere ende stelle dat de Missie eene voldoende en-
de voldoende offerhande is, soo als ghy voozgheest
in de 2. Antw. pag. 49. heb ick niet soo gesept in myn

C

ne

ne bedenckingen pag. 60. De Misse woert voldoenen-
de/ ende verdoenende gendemt ten aensien yande sake
die verereghen wort? Is dit niet te segghen (ghelyck
Bellarminus seght.) De Misse woert eene verdoenen-
de offerhande ghenoemt om dat se vergiffnisse
vande schult VERKRYGHT? woert hy niet Godt
niet verdoent die vergiffnisse VERKRYGHT van
sijne schult? Hoe seght gy dan dat ick ABSOLUYT
hebbe ghesproken / dat ick die gherestringeert
hebbe tot de sake die VERKREGHEN woert?

XVI. De ghene die seght dat de Misse eyghent-
lick gheene verdoenende offerhande is / seght dien
absolutelijck dat se den mensch niet Godt niet en
verdoent?

XVII. Moet ghy niet bekennen dat de vruchten
van d' offerhande des kruys ons toegheeryghent
worden door den Doop / ende het Abontmael?
Waarom oock niet door de herhalinghe vande of-
ferhande des kruys? Seght ghy dat Christus den
Doop ende het Abontmael tot die eynde ingestelt
heest / maer niet de Misse? Siet ghy niet dat die
leste in de questie is / *oversulx petitio principij* of sulx
ghy misschien noch eens segghen dat den Doop
en de Abontmael *alterius generis* sijn / ende de Misse
eiusdem generis & ordinis? ick en kan noch niet sien
wat die distincie hier te vropooste doet.

XVIII. Hoe verstaet ghy dese woorden van uwe
Oversetters op Hebr. 9. 9. De gaven en slacht-offeren
en condon de ghene die den dienst dede niet heyligen nae
de conscientie, te weten / segghen sy Num. 26. Sy en
hotten dat niet doen in haer selven aenghemerckt, ofte
door hare cracht, andersins condon sy in haer recht ghe-
briyck dienen om de gheloovighe Vaderen op Christum
te wijlen, door wiens offerhande de conscientien souden
ghereynicht worden? hoe verstaet ghy dit?

XIX. Meent ghy dat dit uwe argument in de 2.
Anev. pag. 41. wel bestaet: Die een ander Soen-of-
ferhande voor de sonden oprecht als d' offerhande
Christi aen't kruys / doet te hoort aen Christi of-
ferhande / ghelyck Christus te hoort soude gedaen
hebben

hebben indien hy sijn selven Coninck hadde ghe-
maect van een Rijk van t selbe geslacht als den
Keyser was / t welck hy niet en dede / maer van
een gheestelick Rijk? Weynt ghy dat dese gheest-
kensse yet probeert? soe vraghe 1. of Christus
aen den Keyser te hoer soude gedaen hebbe / waer t
saken dat hy sijn selven tydeliken Coninck had-
de gemaect upt kracht van de middelen die hem
den Keyser self soude byghesedi hebben om Co-
ninck te worden? Ick vraghe 2. of wy leeren dat
onse Wisse de offerhande Christi soe uytstupt dat-
se alle haere kracht van de offerhande Christi aen
t'krans niet en ontfanght?

XX. Aenghesien dat ghy bekennt in de 2. Antw. pag.
52. dat uwe Ministers van Zurich de aenbidlinge
Christi in t H. Sacrament toestaen *ex hypothesi* dat
is / als niemant de lichaemlycke tegenwoordicheyt
Christi gheloofst / waerom en moghen wy dan / vol-
ghens haer seggen / hem niet aenbidden / aenghe-
sien dat wy de lichaemlycke tegenwoordicheyt
Christi gelooben? Hoe komt het hier nu te pas als
ghy seght dat onsen gront valsch is? Is dan hier
de questie niet *ex hypothesi* niet of den gront in sijn
selven valsch is (want daer en is niemant soo
godloos die het H. Sacrament sal aenbidden *ex
supposito* dat Christus daer niet tegenwoordich en is)
maer de questie is *ex hypothesi* dat niemant gheloofst
dat Christus daer is: ofte indien dit den eegen staet
van de questie niet en is / soe hebben dan uwe
Ministers van Zurich sottelick toeghestaen dat-
men Christus mach aenbidden *supposito* dat hy'er
mer'er daer niet en is: Doorders / ick loochene dat
onsen gront valsch is / beroot het.

XXI. Sout ghy wel een blad in een van beyde
mijn schriften konnen ar. w. h. s. daer ick affir-
mere dat de Apostelen in het Abontmael de ghe-
consecreeerde Hostie niet en hebben aenbeden ghe-
lijck gy in de 2. Antw. seght pag. 52. met dese woor-
den: T'is ons ghenoch gheweest dat P. Hazart toestont
dat Christus niet gheboden en heeft de gheconsecreeerde
Hostie

Hostie t'aenbidden, ende dat oock d' Apostelen het selve niet en hebben ghedaen? roont my waer ick dit leste roeghestaen hebbe. Heb ick niet expresselijck geseyt in mijne Bedenkinghen pag. 66. GHENOMEN ick bekende dat se Christum in 't H. Sacrament niet en hadden aenbeden &c. Is dat te segghen/ Ick bekenne dat s'het met'er daet niet hebben ghedaen? Du segghe ick noch eens dat dese utwe consequentie niet en deught: Men leest in de Schrifsture niet dat de Apostelen de gheconsecreerde Hostie hebben aenbeden: Ergo sy en hebben't niet ghedaen, ofte, men mach het niet doen. Ick loochene beyde dese consequenten: Want sy en volghen niet uyt utwe eerste positie.

XXII. Moet ghy my niet bekennen dat Dionysius P. 3. de Eccles. Hieracht. cap. 3. Origenes Hom. 5. de diversis: Cyrillus Hierosolymit. Cathech. 5. Eusebius Emisenus Hom. 5. de Paschate: Nazianzenus Orat. de S. Gorgonia: Chrysostomus Hom. 61. ad Popul. Augustinus in Psalm. 98. & 21 & Epist. 20. cap. 27. Ambrosius lib. 3. de Spir. S. cap. 12. de aenbiddinghe Christi in 't H. Sacrament roeghestaen hebben/ booggestaen/ en selve ghepleeght: en weet gy my hier op niet anders te segghen als dat haer autoriteyt menschelijck is: heb ick u niet ghevraeght of dan utwe autoriteyt godlijck is: wat seght ghy? wisten oock die H. mannen/ de weleke op die eeuwen/ die ghy self booz rechtsinnich hant/ hebben gheleest/ niet beter wat/ booz/ of teghen schrifsture was/ als ghy/ of uws ghelijcke: wat seght ghy al dat het disput. Rozter en bondigher kan gheschieden uyt de Schrifsture: ofte wat seght ghy dan te bewijsen booz de schrifsten 28. 28? Is dit bewijsen uyt de schrifsture/ als gy seght: men leest in de Schrifsture niet dat men Christum in 't H. Sacrament heeft aenbeden: kosten die oude leeraers soo wel niet weren als ghy dat dit in de schrifsture niet geene uytghedruckte woorden en sijn: hoe hebben sy dan d'aenbiddinghe booggestaen ende ghepleeght: sijn se dan allegaer in dit stuck

stuck dwaelgeesten gheweest? antwoort hier op
reng didactice niet sae of neen.

XXIII. Als ghy in de 2. Antw. Pag. 53. seght dat
het u ghenoech is dat men upt schriftuere waer-
schijnlijcker contrarie bewijzen kan / meent ghy
dat waerschijnlijckheyde ghenoech is om een ghe-
loofs-stuck vast te stellen / ofte om sijn Partij
t'obertuyghen?

XXIV. Hoe / ofte waer upt weet ghy dat de
Roomsch-ghesinde inder daer, ghelijck ghy seght
in de 2. Antw. pag. 54. die aanbiddinghe doen son-
der sekerheyt des gheloofs?

XXV. Doch / heb ick u niet gheseyt in de Bedene-
kinghen pag. 69 dat'er tusschen ons gheen disput
en was of wy met sekerheyt des gheloofs de H. Hostie
aenbidden / maer of wy dit doende / afgoderye be-
gaen? blyckt dit niet klaer upt uwe 1. Antw. Pag.
54. daer ghy ons beschuldighet van Idolatria, ofte
aenbiddinghe des broots?

XXVI. Is dat niet een sporeljk dinghen dat
ghy van my bewijs verfoeckt dat wy versekert
sijn dooz het gheloof dat Christus in alle ghecon-
sacreerde Hostie is / daer ghy my moest bewijzen
dat wy afgoderye bedrijven, om dat wy / gelijck gy
seght / niet seker en sijn van d'intentie des Prie-
sters? hebt ghy oock niet ghelesen wat ick dies-
aengaende segghe in den Advocact pag. 66? ende in
de Bedenkinghen. Pag. 70?

XXVII. Heb ick u Ibidem dese uwe propositie niet
gheloochent / de aanbiddinghe met morale sekerheyde
dat den Priester d'intentie ghehadt heeft, om te consacre-
ren, is quaet, ende van Godt verboden? waer blyft
uw' bewijs? waer staet het in de Schriftuere
dat die aanbiddinghe etc. van Godt verboden is?
Ende als ghy t'exempel van Paulus by-brenght
om te toonen dat eene goede intentie / eene sake
die quaet is / niet en kan goet maecten / wat is
dit anders als de questie vooz reden gheben / aen-
ghesien dat dit in de questie is of de sake inder
daer quaet / sae / van Godt verboden is / t'welck ick
u abso-

u absolutelijck hebbe gheloochent / ende gy noch niet betwefen en hebt.

XXVIII. Ick vraghe noch eens of dit wel volght: Het Avontmael is eene ghedachtenisse, ergo en is gheen sacrificie? met dese vraghe en affirmere ick niet dat het een sacrificie is? Maer ick vraghe u alleen / of nipt uwe eerste boozstellinge / volght dat het gheen sacrificie en is: Seght ghy dat ja? ick segghe dat neen: wie moet nu die consequentie goet maecten? de ghene die se affirmeert / of de ghene die se loochent?

XXIX. Staet het niet saemen / ofte kan het niet saemen staen / dat men Christi Uichaem offere / ende ghedachtenisse houde van sijne doode?

V. ARTYKEL.

Van het Sacrament des Vormfels, Penitentie of Biechte, Olyffel, Order, ende het Houwelijck.

I. VRAGE: **V**at bewijs versoecht ghy van **V**mp in de 2. Antw. pag. 55. aengaende de instellinghe Christi van't Vormfel? hadt ghy niet gheaffirmeert / ende gesept in utwen Afkeer pag. 40. Christi instellinghe ontbreekt in het Vormfel: heb ick daer reghen niet gheseyt in de Bedenkinghen pag. 68. dat dit soo heel gheseyt is / als / Daerom ontbreekt Christi instellinghe in't Vormfel, om dat Christi instellinghe in't Vormfel ontbreekt, dat is / probare idem per idem? wat seght ghy daer op? want ghy laet dit al onghemerckt henen gaen: wie moet dit bewijfen dat de instellinghe Christi ontbreekt in het Vormfel? ghy die het gheaffirmeert hebt? of ick die het loochene?

II. Meynt ghy dat de Apostelen de handen op de ghedoopte gheleydt hebben om datse den h. Geest sonden ontfanghen / sonder ghebode ofte instellinghe Christi? seght ghy dat nien? soo he staet het